

DAMIR DŽEBA
Izaslanik u Domu naroda
Parlamenta Federacije BiH
Sarajevo, 13.03.2026.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 13-03-2026			
Org. jed.	Eroj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	1344	/24

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA**

n/r gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Na temelju članka 177. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), podnosim

A M A N D M A N E

**na Prijedlog Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti
nezaposlenih osoba**

A M A N D M A N I.

Članak 5. briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Odredba članka 5. Prijedloga Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, prema kojoj se osobe koje ne traže posao, nisu raspoložive za rad i ne ispunjavaju uvjete iz članka 4. stavka (2) smatraju „nezaposlenim – neaktivnim osobama“, suprotna je članku 4. stavku (1) Prijedloga zakona.

Navedena odredba nije usklađena s međunarodnim standardima niti sa temeljnim načelima ovog zakona. Prema definiciji Međunarodne organizacije rada (MOR), nezaposlena je osoba koja nema posao, aktivno ga traži i dostupna je za rad. Stoga osobe koje ne traže posao i nisu raspoložive za rad ne mogu biti evidentirane kao nezaposlene u smislu MOR standardizirane metodologije.

Uvođenje nove kategorije „osoba bez zaposlenja“ dodatno stvara normativnu i terminološku nejasnoću, budući da je pojam nezaposlenosti već jasno definiran člankom 4. Prijedloga zakona. Brisanjem članka 5. osigurava se dosljednost zakona, jednoobraznost pojmova i usklađenost s međunarodno prihvaćenim definicijama.

Ovakav pristup je također u skladu sa strateškim razvojnim dokumentima Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući Strategiju razvoja FBiH 2023–2030, te obvezama iz Plana rasta za Zapadni Balkan.

AMANDMAN II.

U članku 6. u stavku (1) točka e) briše se.

St. (3) i (6) članka 6. brišu se.

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (3) i (4).

O b r a z l o Ź e n j e

Odredba iz stavka (1) točka e), kojom se predviđa prestanak statusa nezaposlene osobe ukoliko je zatečena na radu bez ugovora o radu i prijave na osiguranja, nije u skladu sa važećom sudskom praksom. Obaveza reguliranja radnog odnosa i prijave na obavezna osiguranja isključiva je odgovornost poslodavca, te osoba ne može automatski snositi posljedice niti se izlagati sankcijama bez odgovarajućeg upravnog ili sudskog postupka koji bi utvrdio njenu odgovornost. Predloženo je brisanje predmetnog stavka (3) budući da njegova sadržina zadire u pitanja dostave i obrade osobnih podataka koja se već uređuju posebnim propisima te operativnim postupcima nadležnih tijela. U materijalnom smislu, odredba duplicira obveze koje mjerodavna inspekcijska tijela i Porezna uprava već imaju temeljem svojih posebnih nadležnosti, zbog čega njezino zadržavanje nije nužno za provedbu ovoga Zakona.

Nadalje, odredba ne osigurava jasno i potpuno normiranje svrhe, opsega, načina i uvjeta obrade osobnih podataka, što bi u praksi moglo dovesti do neujednačene ili neproporcionalne obrade podataka izvan zakonom nužnog okvira. Kako bi se izbjeglo normativno preklapanje, različita tumačenja te potencijalni rizik od nezakonite obrade osobnih podataka, obveze razmjene informacija između tijela javne vlasti potrebno je uređivati posebnim propisima koji detaljno reguliraju ta pitanja, a ne ovim Zakonom.

U cilju osiguranja pravne izvjesnosti, usklađenosti s propisima o zaštiti osobnih podataka te poštivanja načela zakonodavne ekonomičnosti, predlaže se brisanje stavka u cijelosti

Stavak (6) koji tretira naknade osoba angažiranih u rezervnom sastavu Oružanih snaga BiH, suvišan je jer je pitanje prihoda već sveobuhvatno regulirano člankom 4. Prijedloga zakona. Dodatno izdvajanje ove kategorije može uzrokovati pravnu nejasnoću i selektivno tumačenje, te se stoga predlaže njegovo brisanje.

AMANDMAN III.

U članku 10. u stavku (2) briše se točka i dodaju riječi: “i tri predstavnika zaposlenika Federalnog zavoda za zapošljavanje.”.

O b r a z l o Ź e n j e

Prijedlogom zakona u članku 10. stavku (2) nije predviđeno da Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje čine i tri predstavnika zaposlenika Federalnog zavoda, što je u suprotnosti s važećim zakonodavnim okvirom.

Prema članku 34. i 35. Uredbe sa zakonskom snagom o ustanovama, jednu trećinu ukupnog broja članova upravnog odbora čine predstavnici zaposlenika ustanove. U slučaju Federalnog zavoda za zapošljavanje, to podrazumijeva najmanje tri predstavnika zaposlenih kao članove Upravnog odbora.

Ovakva obveza nije jasno propisana u Prijedlogu zakona, čime se odstupa od obveznog zakonodavnog okvira i narušava princip zastupljenosti zaposlenika u upravljačkim strukturama javnih ustanova, uz navođenje predstavnika sindikata i poslodavca. Uz to, postoji i relevantna sudska praksa kojom je naloženo da Upravni odbor Federalnog zavoda mora uključivati trećinu zaposlenika od ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Predloženim amandmanom osigurava se usklađivanje Prijedloga zakona s važećim propisima te se jača institucionalna stabilnost i legitimnost rada Upravnog odbora.

AMANDMAN IV.

Čl. 16. i 17. brišu se.

O b r a z l o ž e n j e

Prijedlogom zakona predviđeno je proširenje upravljačke strukture Federalnog zavoda uvođenjem Nadzornog odbora, uz postojeći Upravni odbor i Savjetodavnu komisiju. Nadzorni odbor broji tri člana.

U odnosu na važeći Zakon, broj članova Upravnog odbora povećan je sa sedam članova na devet članova, odnosno za predstavnike sindikata i udruženja poslodavaca.

U takvoj strukturi ponovno imenovanje istih predstavnika u Savjetodavnu komisiju predstavlja nepotrebno institucionalno udvostručavanje te uzrokuje dodatno administrativno i finansijsko opterećenje.

S obzirom na postojanje dva upravljačka tijela s jasno definiranim nadležnostima (Upravni odbor i Nadzorni odbor), Savjetodavna komisija je suvišna u organizacijskoj strukturi Zavoda. Stoga se predlaže brisanje članka 16. i članka 17. u cijelosti.

AMANDMAN V.

U članku 19. u stavku (3) brišu se riječi: „opće akte“.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženom odredbom propisano je da Vlada Federacije daje suglasnost na Statut, opće akte i program rada Federalnog zavoda. U odnosu na važeći Zakon dodano je da Vlada Federacije BiH daje saglasnost na opće akte. Međutim, Federalni zavod je javna ustanova,

izvanproračunski korisnik i kao takav ima samostalna upravljačka tijela koja su nadležna za donošenje svojih općih akata.

Prema Uredbi sa zakonskom snagom o ustanovama („Službeni list R BiH“, 6/92, 8/93 i 13/94), ustanove su pravne osobe sa samostalnim upravljačkim tijelima i ovlaštenjima da donose vlastite opće akte. Vlada Federacije BiH nema zakonsko ovlaštenje da daje suglasnost na opće akte ustanova.

Stoga odredba da Vlada Federacije daje suglasnost na opće akte Federalnog zavoda za zapošljavanje nije u skladu sa važećim propisima.

AMANDMAN VI.

U članku 26. dodaje se novi stavak (1) koji glasi:

„(1) Službe za zapošljavanje i Federalni zavod za zapošljavanje ovlašteni su prikupljati i obrađivati osobne podatke (JMBG, ime, prezime, spol i sl.) nezaposlene osobe.“.

Dosadašnji st. (1) do (4) postaju st. (2) do (5).

O b r a z l o ž e n j e

Prijedlogom zakona nije izričito uređeno prikupljanje i obrada jedinstvenog matičnog broja (JMBG) u službenim evidencijama službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda za zapošljavanje. JMBG predstavlja jedinstven, pouzdan i univerzalno primjenjiv identifikator u Bosni i Hercegovini, nužan za točnu identifikaciju osoba u postupcima prijave i vođenja evidencija. Izostavljanje jasne zakonske osnove za njegovu obradu dovelo bi do neujednačenih i nepouzdanih evidencija, mogućih duplih upisa i pogrešnih podataka osoba koje se nalaze na evidencijama

Uvođenjem ove odredbe otklanja se uočena praznina te se osigurava zakonita, pravilna i svrhovita obrada ključnog identifikatora u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka. Propisivanjem ove odredbe otklanja se uočeni normativni nedostatak u Prijedlogu zakona te se osigurava zakonita, pravilna i svrhovita obrada jedinstvenog matičnog broja kao ključnog identifikatora, u skladu sa načelima zakonitosti, ograničenja svrhe i minimizacije podataka propisanim Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

AMANDMAN VII.

U članku 32. briše se stavak (3).

Dosadašnji stavak (4) postaje stavak (3)

O b r a z l o ž e n j e

Nije opravdano da Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe, koje besplatno pružaju usluge posredovanja u zapošljavanju, budu stavljene u poziciju servisa privatnim agencijama koje iste usluge naplaćuju. Takav pristup nije u skladu ni sa odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka, budući da bi razmjena podataka s privatnim subjektima mogla ugroziti sigurnost, privatnost i prava korisnika javnih usluga.

Primarna uloga javnih službi za zapošljavanje mora ostati zaštita interesa i prava korisnika, te osiguravanje transparentnog i sigurnog postupanja s podacima, bez prepuštanja ovih funkcija privatnim subjektima. Nadalje, propisivanje obaveze Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama da surađuju i razmjenjuju podatke s privatnim agencijama dodatno bi opteretilo postojeće kadrovske kapacitete.

Slijedom navedenog, predlaže se brisanje stavka (3) članka 32.

AMANDMAN VIII.

U članku 53. st. (2) i (3) brišu se.

O b r a z l o ž e n j e

Stavkom (2) stvara se financijska nestabilnost Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje jer se navodi da Vlada FBiH može donijeti drugačiji raspored sredstava u odnosu na stavak (1). Prilikom proračunskog planiranja, Federalni zavod i službe moraju znati kojim sredstvima raspolažu, što zahtijeva jasne i konkretne parametre raspodjele.

Stavkom (3) dodatno se narušava financijska stabilnost jer se uvode promjenljivi okviri raspodjele sredstava (20–30% i 70–80%). Potrebno je da Zakon jasno i nedvosmisleno odredi način raspodjele sredstava, bez mogućnosti naknadnog mijenjanja od strane Vlade Federacije. Slijedom navedenog, neophodno je da se u stavku (1) opredjeli da li će se zadržati postojeći način raspodjele sredstava financiranja (70:30) ili će se ići sa promjenom omjera u raspodjeli sredstava (80:20).

Postojeće rješenje (70:30) omogućava efikasno i predvidivo financiranje Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi, čime se osigurava kontinuitet u radu i provedbi svih ključnih nadležnosti iz oblasti zapošljavanja. Upravo zbog jasno utvrđene i stabilne raspodjele sredstava, sistem zapošljavanja funkcioniše u kontinuitetu i bez rizika od zastoja u planiranju i implementaciji programa.

Također, stabilnost kantonalnih službi za zapošljavanje osigurana je i kroz model naknade dijela nedostajućih sredstava, čime se omogućava njihovo nesmetano funkcioniranje.

AMANDMAN IX.

Članak 55. mijenja se i glasi:

(Raspodjela sredstava)

„Sredstva koja se usmjeravaju službama za zapošljavanje, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba I provođenju mjera za zapošljavanje nezaposlenih osoba, sukladno ovom zakonu.“.

O b r a z l o ž e n j e

Prema načelu urednog i održivog financijskog poslovanja, prioritetno je osigurati pokriće administrativnih troškova Federalnog zavoda kako bi se osigurala stabilnost i funkcionalnost ustanove. Nakon toga preostala sredstva mogu se koristiti za ostvarivanje ciljeva vezanih uz materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i provođenju mjera za zapošljavanje nezaposlenih osoba.

Važeći članak ne daje jasan prioritet u financiranju osnovnog funkcioniranja Zavoda, što može dovesti do poteškoća u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti. Predloženom izmjenom uvodi se jasna i hijerarhijski uređena raspodjela sredstava, što je bila i dosadašnja pozitivna praksa, koja najprije osigurava administrativne potrebe Zavoda, a potom i provođenje mjera koje se odnose na nezaposlene osobe.

Stoga se predlaže izmjena članka 55, kako je navedeno.

A M A N D M A N X.

U članku 57. stavak (1) mijenja se i glasi:

„Sredstva koja se usmjeravaju Federalnom zavodu, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste za postizanje ravnomjernijeg ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriju Federacije, sukladno ovom zakonu.“

O b r a z l o ž e n j e

Prema načelu urednog i održivog financijskog poslovanja, prioritetno je osigurati pokriće administrativnih troškova Federalnog zavoda kako bi se osigurala stabilnost i funkcionalnost ustanove. Nakon toga preostala sredstva mogu se koristiti za ostvarivanje ciljeva vezanih uz materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba.

Važeći tekst stavka (1) ne daje jasan prioritet u financiranju osnovnog funkcioniranja Zavoda, što može dovesti do poteškoća u izvršavanju zakonom propisanih nadležnosti. Predloženom izmjenom uvodi se jasna i hijerarhijski uređena raspodjela sredstava, što je bila i dosadašnja pozitivna praksa, koja najprije osigurava administrativne potrebe Zavoda, a potom i provođenje mjera koje se odnose na nezaposlene osobe. Stoga se predlaže izmjena članka 57. stavka (1) kako je navedeno.

 IZASLANIK
 Damir Džeba